

Стратегічний план розвитку Університету на період 2018-2025 року

затверджений Вченою радою Університету 25 червня 2018 року

Від часу заснування Імператорського університету Святого Володимира – 2 листопада 1833 року – і дотепер в його стінах підготовлені десятки поколінь фахівців науки, техніки, освіти, культури, виробництва, соціально-політичних діячів, дипломатів, педагогів, журналістів, політиків і громадських діячів, митців поезії та прози, управлінців, які були й залишаються гордістю української нації.

Виконання основних функцій, покладених на Київський національний університет імені Тараса Шевченка (далі Університет), щодо формування національної еліти України, підготовки висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих установ, сприяння інтеграції України у світовий економічний простір як рівноправного партнера, вироблення рекомендацій органам державної влади для прийняття ефективних управлінських рішень у процесі реагування на економічні, екологічні, політичні, соціальні виклики, вимагають розроблення стратегічного плану розвитку Університету.

Стратегічний план розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка розробляється на виконання вимог Законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту», а також Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та критеріїв надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу». Стратегічний план розвитку є інструментом, завдяки якому Університет встановлює конкретні, адаптовані до потреб суспільства і тенденцій розвитку освіти та науки, цілі. Розробка та реалізація стратегічного плану розвитку Університету дозволяє зосередити зусилля і оптимізувати розподіл ресурсів для виконання заходів необхідних для виконання місії Університету і забезпечення його розвитку в умовах зростаючої конкуренції.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка є багатогалузевим класичним закладом вищої освіти України, національним надбанням освіти, науки й культури, який за результатами своєї діяльності здобув загальнодержавного та міжнародного визнання як провідний освітній, науковий та експертний центр України. Якість освіти і досліджень забезпечують його відповідне місце в міжнародному масштабі та університетських рейтингах. Випускники Університету високо цінуються на ринку праці, займають провідні позиції в науці, бізнесі, органах державного управління, є соціально активними.

Враховуючи світові тенденції, пріоритетними напрямками діяльності Університету на середньо- та довготривалі перспективи є розвиток

природничих, фізико-математичних досліджень, досліджень про Землю, прикладних аспектів соціо - гуманітарних, та соціально - політичних, економічних і юридичних наук, технологічних, мистецьких, а також медичних наук, формування широкого світогляду здобувачів освіти у відповідності до сучасних тенденцій розвитку інформаційного суспільства та утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей як важливої передумови до розвитку держави.

При формуванні Стратегічного плану розвитку на 2018-2025 роки Університет враховує, що у цей період діятимуть наступні основні чинники:

Виклики:

- I. Зростаюча конкуренція на ринку освітніх послуг та наукових досліджень в Україні, у тому числі у зв'язку із надходженням до споживачів в Україні пропозицій від провідних Європейських та світових університетських центрів;
- II. Зростаючі темпи науково-технічного прогресу, наслідком чого є постійна необхідність оновлення матеріально-технічної бази навчального процесу і досліджень;
- III. Демографічна криза, наслідком якої є зменшення кількості абітурієнтів, а відтак і зменшення чисельності здобувачів освіти в потоках і групах;
- IV. Запровадження процедур зовнішнього незалежного оцінювання при підсумковій атестації випускників (за регульованими професіями), а також при вступі на магістерські програми;
- V. Запровадження процедур акредитації освітніх програм та інституційного аудиту;
- VI. Швидка зміна вимог ринку праці щодо професійних компетентностей працівників;
- VII. Зміна поколінь науково-педагогічних і наукових працівників на більшості факультетів та інститутів;
- VIII. Розвиток класичного університету в умовах глобального інноваційного середовища.

Можливості:

- I. Формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти і її зовнішнє, у тому числі міжнародне, визнання, є запорукою провідної ролі Університету на ринку освітніх послуг і досліджень в Україні, а також

гідного місця – в Європі і світі;

- II. Нові закони України «Про освіту» і «Про вищу освіту» розширюють автономію закладу вищої освіти і створюють для університету можливості оперативно реагувати на нові виклики, швидко адаптувати свої освітні програми до зміни вимог ринку праці і потреб здобувачів освіти;
- III. Університет може отримати додаткові ресурси розширяючи співпрацю із підприємствами відповідних галузей, містом Києвом та іншим регіонами України, а також використовуючи можливості міжнародного співробітництва – як прямого так і багатостороннього (Горизонт-2020, Еразмус + тощо);
- IV. Додаткові можливості до розвитку, підвищення ефективності використання людського потенціалу і матеріальних ресурсів можуть бути реалізовані завдяки продуманим структурним реформам, побудованим на основі принципу субсидіарності.

Загрози:

- I. Зміна підходів до фінансування освіти і науки, перехід на конкурсне грантове фінансування і фінансування за системою уніфікованих показників, які не можуть враховувати специфіку всіх провідних закладів вищої освіти України;
- II. Реальні дії поліпшення стану в Університеті ускладнюються значною кількістю застарілих (не узгоджених із новим законодавством) нормативних вимог, і наражаються на спротив частини університетської спільноти: «Ми завжди так робили і це завжди було правильно»;
- III. В умовах швидкої зміни умов затверджені на довгострокову перспективу показники можуть не досягати поставленої мети, і навіть виявитись шкідливими;
- IV. Прагматизм фінансових розрахунків провокує конфлікт інтересів окремих факультетів/інститутів та академічної спільноти в цілому і знижує можливості взаємодії, зникнення синергії.

Перспективи:

- I. Незадоволення ринку праці якістю підготовки фахівців призводить до зміни моделі державно-

- приватного партнерства в питаннях освіти і досліджень;
- II. Швидкі зміни вимог до кваліфікації працівників навіть найвищої кваліфікації обумовлюють необхідність функціонування в університетських і дослідницьких центрах різноманітних програм післядипломної підготовки;
 - III. Поширення цифрових технологій призводить до швидкої девальвації кодифікованих знань, тому якість освіти визначатиметься якістю взаємодії викладачів і студентів;
 - IV. В Україні в найближчій перспективі буде створена мережа центрів визнання професійних кваліфікацій і Університет має діяти таким чином щоб його випускники не мали проблем із визнанням своїх кваліфікацій.

Університет визначає дев'ять основних напрямів розвитку, які є взаємопов'язаними і для реалізації завдань за якими необхідна взаємодія адміністрації, структурних підрозділів, працівників і здобувачів освіти, а також їх громадських об'єднань:

- 1) освітній процес;
- 2) дослідження та інновації;
- 3) міжнародне співробітництво;
- 4) інформатизація;
- 5) формування суспільних цінностей;
- 6) розвиток людського потенціалу;
- 7) управління університетом;
- 8) створення, реконструкція та утримання основних фондів;
- 9) фінансове забезпечення.

В межах кожного із цих напрямів визначаються конкретні цілі та індикатори за якими можна контролювати їх виконання. Перелік індикаторів і значення показників для кожного із них визначаються у плані розвитку Університету на наступний навчальний рік і затверджуються Вченою радою Університету.

I. Освітній процес

1. Формування системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (внутрішньої системи забезпечення якості освіти) в Університеті.

1.1. Формування єдиного розуміння критеріїв якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету і способів їх оцінки.

1.2. Формування системи індикаторів, які дозволяють оцінити і підтвердити якість освітнього процесу.

1.3. Збір, аналіз та інтерпретація інформації про якість навчання та викладання, у тому числі шляхом опитувань учасників освітнього процесу.

1.4. Виділення основних чинників, що впливають на якість освітньої діяльності, прогнозування та упередження негативних змін у якості освіти.

1.5. Зовнішня, у тому числі міжнародна, акредитація освітніх програм.

1.6. Впровадження ефективного механізму перезарахування результатів навчання у рамках реалізації програм академічної мобільності.

2. Врахування потреб ринку праці при провадженні освітньої діяльності.

2.1. Моніторинг потреб ринку праці.

2.2. Створення і підтримка бази даних випускників.

2.3. Формування рад із працедавцями на рівні Університету, структурних підрозділів і окремих освітніх програм. Залучення працедавців до проектування та оцінювання результатів навчання.

2.4. Розвиток зв'язків із організаціями, що є потенційними працедавцями, використання їхніх ресурсів для забезпечення освітнього процесу.

3. Формування контингенту студентів які мають необхідні здібності та мотивацію до здобуття вищої освіти в Університеті.

3.1. Маркетингова і професійно-орієнтаційна робота на різних рівнях (абітурієнти та їх батьки, заклади середньої, професійно-технічної, фахової передвищої і вищої освіти, освітні інформаційні ресурси України та інших країн).

3.2. Створення в Університеті умов для реалізації рівних можливостей доступу до навчання та інфраструктури Університету осіб з обмеженими можливостями.

4. Забезпечення різнобічного розвитку здобувачів освіти.

4.1. Підтримка якості освіти завдяки впровадженню до освітніх програм (індивідуальних навчальних планів) міждисциплінарних компонентів.

4.2. Інтеграція освіти і досліджень.

5. Інтеграція в міжнародний освітній простір.

5.1. Запровадження і дотримання міжнародних стандартів викладання іноземних мов та вимог до мовних кваліфікацій.

5.2. Забезпечення викладання здобувачам освіти з України окремих навчальних компонентів та їх блоків (до спеціалізацій включно) англійською мовою та іншими мовами Європейського союзу, створення англо- (франко-, німецько- тощо) мовних груп для іноземних громадян.

5.3. Вдосконалення методичної, організаційно-правової та фінансової бази для забезпечення академічної мобільності студентів, аспірантів, викладачів, а також для розвитку програм подвійного і спільного дипломування.

6. Навчання упродовж життя.

Створення та впровадження програм післядипломної освіти, у тому числі для співробітників Університету.

II. Дослідження та інновації.

7. Формування наукової тематики наукових досліджень відповідно до актуальних напрямків розвитку фундаментальної та прикладної науки, потреб безпеки, обороноздатності і ефективного соціально-економічного розвитку України.

8. Підвищення персональної відповідальності наукових керівників/ наукових консультантів та аспірантів/ докторантів за якість і своєчасність виконання індивідуального плану роботи і належну підготовку дисертацій.

9. Покращення системи моніторингу академічної доброчесності виконання дисертаційних робіт із застосуванням сучасних інформаційних технологій технічної перевірки та аналізу тексту на ймовірність некоректних текстових запозичень.

10. Ширше залучення аспірантів і докторантів Університету до програм наукової та освітньої мобільності.

11. Запровадження англomовних освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії.

12. Більш активне залучення наукових і науково-педагогічних працівників Університету до участі у міжнародних конкурсах за програмами HORIZON-2020, CRDF тощо.

13. Забезпечення ефективного функціонування наукових та науково-навчальних підрозділів Університету та створення центрів колективного користування з сучасним аналітичним наукоємним обладнанням.

14. Ефективна взаємодія з Корпорацією «Науковий парк Київський університет імені Тараса Шевченка», подальший розвиток діяльності на його базі студентського бізнес-інкубатора. Формування технологічної інфраструктури Корпорації з метою комерціалізації наукових розробок науковців Університету та організацій-засновників.

15. Прийняття та забезпечення виконання широкомасштабної програми інформатизації Університету з метою оптимальної та ефективної організації навчальної, наукової, управлінської діяльності.

16. Забезпечення ефективної мотивації наукових співробітників шляхом створення системи заохочення і умов для проведення міждисциплінарних досліджень.

17. Розроблення та впровадження критеріїв оцінювання інноваційної діяльності освітніх і наукових підрозділів, а також наукових і науково-педагогічних працівників.

18.Ініціювання Університетом відкриття нових перспективних наукових спеціальностей для підготовки докторів філософії і докторів наук з внесенням їх в установленому порядку до Переліку наукових спеціальностей.

19.Проведення постійного моніторингу публікації статей у фахових виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз даних (Web of Science, SCOPUS). Забезпечення високої якості публікацій в університетських виданнях та приведення наукових видань Університету у відповідність до нових вимог Міністерства освіти і науки України.

20.Представлення наукових здобутків Університету на національних та міжнародних наукових, науково-практичних та інноваційних конференціях і виставках шляхом розширення фінансування відповідних відряджень.

21.Розвиток Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка як наукового, освітнього і культурно-просвітницького осередка України і м. Києва.

22.Впровадження та розвиток інституційного репозитарію Університету з метою представлення наукових здобутків у відкритому доступі та підвищення цитованості університетських праць світовою науковою спільнотою.

23.Повномасштабне оцифрування фондів для використання в Інтранет-середовищі Університету та подальша оптимізація корисних площ наукової бібліотеки.

24.Створення постійної виставки наукових досягнень Університету Популяризація наукових досягнень Університету шляхом публікацій у ЗМІ, участі у регіональних, всеукраїнських і міжнародних виставкових заходах тощо.

25.Імплементация в університеті Європейської Хартії Дослідників.

26.Розвиток Канівського природного заповідника Київського національного університету імені Тараса Шевченка і Ботанічного саду ім. акад. О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка як наукових природоохоронних, освітніх і просвітницьких осередків України.

27.Реалізація Указу Президента України «Про розширення території Канівського природного заповідника».

28.Зміцнення наукової інфраструктури і матеріально-технічної бази Канівського природного заповідника Київського національного університету імені Тараса Шевченка і Ботанічного саду Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

III. Міжнародне співробітництво.

29.Збільшення в Університеті кількості закордонних університетів-партнерів, програм «подвійних дипломів» та іноземних студентів і аспірантів.

30.Розширення співпраці в рамках існуючих і найбільш плідних партнерств.

31.Представлення наукових здобутків Університету на національних та міжнародних наукових, науково-практичних та інноваційних конференціях і виставках шляхом розширення фінансування відповідних відряджень.

32.Інтенсифікація участі Університету у міжнародних та європейській асоціаціях дослідницьких університетів та у Великій хартії університетів.

33.Формування спільних наукових програм, консорціумів для інтеграції наукових досліджень Університету в європейський та світовий дослідницький простір, зокрема, забезпечення активної участі науковців Університету у виконанні міжнародного наукового проекту СТА.

34.Збільшення частки іноземних викладачів.

35.Ініціювання відкриття кафедр україністики в університетах-партнерах, надання їм методичної підтримки.

36.Організація і проведення літніх і зимових шкіл на базі Університету для індивідуальних слухачів, представників університетів-партнерів та інших навчальних закладів і наукових установ.

37.Створення (за підтримки відповідних Посольств) центрів з дослідження окремих регіонів/країн або пов'язаної з ними проблематики з метою підготовки спеціалістів, здатних розробляти, досліджувати та працювати над питаннями відповідного напрямку, створення позитивного іміджу України.

IV. Інформатизація.

38. Створення сучасного інформаційного середовища.

38.1. Підтримка, розвиток та оновлення всієї інфраструктури комп'ютерної мережі Університету (серверів, роутерів та інших телекомунікаційних пристроїв), перехід на новітні версії телекомунікаційного програмного забезпечення (сервісів, протоколів передачі даних, Інтернет адрес тощо).

38.2. Забезпечити функціонування бездротових комп'ютерних мереж у всіх навчальних приміщеннях і бібліотеках Університету.

38.3. Запровадити обов'язкову авторизацію користувачів при доступі до комп'ютерних мереж, освітніх та матеріальних ресурсів, приміщень корпусів Університету тощо з використанням сучасних інформаційних засобів (студентських квитків у вигляді ID карток, використання елементів штучного інтелекту ідентифікації особистості тощо).

38.4. Забезпечити інформаційний супровід здобувачів освіти (комплекс кількох складових з академічної – книги, методички, розклади, зв'язок з викладачем, вибір дисциплін тощо та неакадемічної – актуальна інформація про проживання, роботу служб, можливості працевлаштування тощо).

38.5. Забезпечити ресурси для створення електронного банку Інституційного репозитарію студентських кваліфікаційних робіт, методичного забезпечення навчального процесу (навчальні плани, програми, тощо).

38.6. Створити всі необхідні передумови на рівні надання необхідних інформаційних ресурсів для розвитку дистанційних освітніх послуг. Розробляти та широко впроваджувати дистанційні освітні курси та всіх необхідних компонентів для реалізації автоматизованої перевірки рівня знань. Розгорнути і постійно оновлювати сучасні системи управління навчанням.

38.7. Впровадити ефективну систему відеоспостереження/контролю в усіх корпусах Університету

38.8. З екологічних та фінансових міркувань обладнати централізовані служби комп'ютерного друку у підрозділах з системами обліку друкованої продукції.

38.9. Обладнати всі потокові аудиторії Університету стаціонарними сучасними медійними та аудіовізуальними технічними засобами. Обладнати студії для запису дистанційних відео лекцій.

39. Інформатизація в суспільній та культурній сфері.

39.1. Розгорнути централізовані ресурси для створення та постійної підтримки електронних банків випускників на факультетах та в Інститутах Університету. Забезпечити можливість створення Інтернет-сторінок випускників Університету на відповідних ресурсах Університету.

39.2. Створити Інтернет-ресурси для організації та проведення в Інтернеті відкритих майданчиків (форумів) для обговорення внутрішньо університетських та загально освітніх та наукових проблем.

39.3. Забезпечити супровід сторінок Університету в усіх основних соціальних мережах.

39.4. Забезпечити інформаційними ресурсами ведення на законодавчо закріпленій основі електронного документообігу та дистанційного доступу до публічних документів університету, запровадити систему електронного підпису документів.

39.5. Систематично проводити аналіз впливу інформатизації на зміну структури ринку праці.

V. Формування суспільних цінностей.

40. Популяризація з метою підвищення іміджу України шевченківської творчої спадщини, а також здобутків провідних учених, науковців, політичних і громадських діячів, чий імена нерозривно пов'язані з історією Університету.

41. Започаткування щорічного конкурсу наукових студентських робіт та студентської олімпіади з історії Університету.

42. Запровадження на всіх факультетах/ інститутах вивчення історії Університету в курсі «Вступ до університетських студій».

43. Створення соціологічної служби Університету для систематичного вивчення громадської думки.

44. Реорганізація університетської газети у повноформатне дискусійне творче видання.

45. Забезпечення розміщення на Інтернет-порталі Університету інформації, що сприятиме підвищенню іміджу Університету, українською та англійською мовами.

46. Створення асоціації випускників Університету; вдосконалення та робота над існуючою базою даних про випускників, у тому числі й громадян іноземних країн; створення веб-сторінки цієї асоціації.

47. Розроблення з метою популяризації Університету програми PR-заходів, виготовлення рекламної продукції та атрибутики Університету.

48. Регулярна підготовка і випуск наукових та науково-популярних видань, присвячених історії Університету, його науковим досягненням, видатним вихованцям та співробітникам.

VI. Розвиток людського потенціалу.

49. Створити систему підготовки кадрового резерву через аспірантуру та докторантуру безпосередньо для продовження роботи на кафедрах Університету.

50. Розробити систему заохочення науковців, які мають високу публікаційну активність. Систематично преміювати кращих з науковців, стимулювати молодих науковців брати участь в конкурсах наукових робіт.

51. Забезпечувати дотримання законодавчо встановлених диференційованих норм навчального навантаження, проводити моніторинг якості його виконання та соціологічні опитування про якість занять, преміювати викладачів, які мають високий рейтинг у студентів.

52. Розвивати інфраструктуру Університету з метою закріплення молодих кадрів, розвивати можливості надання житла та створення умов для проведення досліджень та набуття педагогічного досвіду молодим викладачам та науковцям.

53. Всіляко удосконалювати систему загально університетських нагород і відзнак, забезпечення публічного вручення нагород на факультетах/в інститутах.

54. Розробити та запровадити систему підтримки викладачам, що досягають пенсійного віку, спрямовану на забезпечення соціального захисту для ветеранів праці Університету, поважно ставитися до ветеранів, використовувати їх знання і досвід для організації наукової, педагогічної та громадської роботи, виховання молоді.

VII. Управління університетом.

55. Сприяти активній діяльності з боку громадських організацій, фондів, меценатів, засобів масової інформації; залучення їх до розроблення та реалізації рішень освітніх та наукових програм; розширення ролі студентського самоврядування у навчальному й виховному процесі.

56. Забезпечити функціонування етики управлінської діяльності на основі Етичного кодексу університету, що ґрунтується на принципах взаємоповаги і позитивної мотивації, розширення повноважень структурних підрозділів Університету.

57. Створити умови для забезпечення повної відкритості та публічності процесу розроблення основних нормативних документів (положень, планів, наказів, розпоряджень тощо), їх громадської експертизи та затвердження.

58. Впровадити систему регулярної звітності кожного виборного керівника перед своїм колективом за усіма напрямками діяльності, чітко дотримання демократичних засад виборчої системи.

VIII. Створення, реконструкція та утримання основних фондів.

59. Розробити програму нового будівництва, комплексної реконструкції та розвитку матеріально-технічної бази Університету, включаючи основні корпуси для всіх факультетів/інститутів університету, нові дослідницькі лабораторії, гуртожитки, бази практик.

60. Розширити територію студентського містечка для розробки та зведення Палацу студентів та нового сучасного науково-готельного комплексу університету.

61. Виконувати невідкладні ремонтні роботи у навчальних і лабораторних корпусах, гуртожитках, інших спорудах Університету.

62. Здійснювати будівництво нових навчальних й лабораторних корпусів, сприяти будівництву житла для студентів і співробітників.

63. Розробити проектну документацію та виконати ремонтні роботи приміщень Наукової бібліотеки старовинної книги в будинку Бібліотеки імені М. Максимовича.

64. Реконструювати і використовувати відповідно до Європейського досвіду Ботанічний сад імені академіка О.В. Фоміна, замиські бази практик та бази відпочинку Університету.

65. Виконати комплекс заходів і забезпечити освоєння коштів Кіотського протоколу до Рамкової конвенції організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та виконати капітальний ремонт по термомодернізації будівель учбових корпусів.

66. Провести комплекс заходів з енергозбереження, підвищення енергетичної ефективності об'єктів університету.

67. Забезпечити благоустрій прилеглих до будівель Університету територій, провести реконструкцію інженерних мереж і доріг.

ІХ. Фінансове забезпечення.

68. Вживати всіх необхідних заходів до наповнення бюджету Університету, систематично формувати перспективний план потреб у фінансових ресурсах для забезпечення стратегічних завдань розвитку Університету.

69. Прозоро розподіляти кошти на матеріально-технічне постачання, ремонтні і будівельні роботи між факультетами/інститутами з урахуванням їхніх об'єктивних потреб і стратегічних напрямів розвитку Університету; систематично визначати частки зароблених факультетами/інститутами позабюджетних коштів та направляти як на розвиток цих структурних підрозділів, так і на реалізацію стратегічних загально університетських проектів, посилити особисту відповідальність керівників підрозділів за використання виділених коштів;

70. Визначити критерії обчислення вартості підготовки кадрів за державним замовленням, розробити та впровадити методики розрахунку видатків, пов'язаних із здобуттям вищої освіти та наукових ступенів із різних напрямів та спеціальностей;

71. Здійснювати громадський контроль та забезпечити публічність (Вчена рада, профспілки, студентське самоуправління) при проведенні розподілу коштів та забезпечити моніторинг виконання усіх статей кошторису Університету.

72. Розробити програму енергозбереження в Університеті, передбачивши витрати не менше 5 відсотків від загального кошторису Університету на впровадження енергозберігаючих технологій.

73. Налагодити ефективну систему співробітництва з бізнесом (українськими та міжнародними компаніями) задля залучення додаткових коштів для розвитку Університету.